

Aan een homo op het veld is niets vreemds

Karin Nederpelt-Blankenstein, Huub ter Haar

Voorzitter en medewerker van de John Blankenstein Foundation

Het WK voetbal is de bekroning van de acceptatie van de gekleurde voetballer. Nu nog de homoseksuele voetballer.

Het is nog geen dertig jaar geleden dat Stanley Menzo, de gekleurde keeper van Ajax, bananenschillen naar zijn hoofd geslingerd kreeg. Van sommige tribunes rolden oerwoudgeluiden. De tijden veranderen gelukkig. De KNVB en de clubs hebben de afgelopen decennia passende maatregelen genomen tegen racisme. De grote instroom van spelers uit andere culturen heeft de acceptatie van de 'allochtone' en gekleurde voetballer mede bevorderd.

Een maand geleden behaalde FC Twente voor het eerst in zijn geschiedenis het kampioenschap van

de Eredivisie. De gekleurde spelers van het gouden elftal zijn – samen met hun medespelers – de helden van Oost-Nederland. Keeper Sander Boscher klimt op de schouders van zijn centrale verdediger Douglas. Knuffels en een oprechte eenheid van het elftal spatten van de tv-schermen en de krantenpagina's. Het enthousiasme van dit winnende elftal is een weerspiegeling van de open en diverse clubcultuur die FC Twente nu zo veel succes brengt.

Op het WK voetbal in Zuid-Afrika heerst eenzelfde sfeer. Voor het eerst wordt een wereldwijd sportevenement op Afrikaanse bodem gehouden. Hiermee is de gelijkwaardigheid van de blanke en gekleurde voetballer voor altijd bevestigd.

De acceptatie van de gekleurde voetballer staat in schril contrast met die van de homoseksuele voetballer. In de jaren tachtig en negentig kwamen de scheidsrechters John Blankenstein en Ignace van Swieten strijdbaar uit de kast. Ook enkele voetballers zoals Wensley Ton (Helmond Sport) en John de Bever (FC Dordrecht) kozen – zij het na hun sportcarrière – voor openheid. Gek genoeg werd het daarna stil. Heel stil.

Hoelang nog kun je beter homo zijn in het Nederlandse leger dan in de voetballerij? De angst regeert. Uit eigen onderzoek blijkt dat de gemid-

delde Nederlander vindt dat homo's er wel mogen zijn, maar dat ze in de sport niet al te zichtbaar mogen zijn. Het probleem dat getackeld moet worden ligt breder dan alleen in het voetbal; de acceptatie van homo's laat in feitelijk alle mannelijke team-sporten te wensen over. We hebben het hier over een aanzienlijke groep die subtiel uitgesloten wordt; ruim 10 procent van alle sporters beschouwt zichzelf als niet-uitsluitend heteroseksueel.

De oorzaken voor de homofobie in de voetballerij zijn voldoende in kaart gebracht. Het gewelddadige en onvoorspelbare gedrag van sommige supportergroepen zou de belangrijkste rem zijn op de gewenste verandering. Het is te gek voor woorden dat dit nog getolereerd wordt. In vele andere sectoren zoals in media, cultuur, bedrijfsleven, politiek en wetenschap is de aanwezigheid van homo's al lang geen thema meer.

Onder de betaalde voetbalclubs in Nederland bestaat wel degelijk bereidheid om het thema zichtbaar en bespreekbaar te maken. In gesprekken die wij gevoerd hebben met clubs uitten zij de noodzaak hiermee aan de slag te gaan. Echter, geen enkele club wil als eerste en enige naar buiten treden. Waarom? Omdat de reacties van supporters, sponsors en tegenstanders als een te groot af-

breukrisico voor de club worden beschouwd. De KNVB is nu aan zet om met de Alliantie Gelijkspele (een samenwerking van sport- en homo-organisaties) en met alle voetbalclubs beleid en acties op te zetten, waar-

“

Hoelang nog kun je beter homo zijn in het Nederlandse leger dan in de voetballerij?

door de zichtbaarheid en acceptatie van homo's in het voetbal toeneemt.

Sport is een belangrijk bindmiddel als iedereen hier aan kan en mag deelnemen. En daarvoor is een sfeer nodig die niemand uitsluit. Een open en uitnodigend sportklimaat betekent immers winst voor iedereen: meer spelplezier, meer leden, een po-

sitief imago en maatschappelijke waardering.

Wat in het rugby mogelijk is, moet in het voetbal ook werkelijkheid kunnen worden. De rugbylegenden en recordinternational van Wales, Gareth Thomas, kwam een half jaar geleden uit de kast. Hij heeft met deze stap wereldwijd grote indruk gemaakt; vele duizenden reacties per post en via internet prezen zijn moed en voorbeeldgedrag.

Laten we werk maken van een WK voetbal dat ooit de ultieme bekroning is van de acceptatie van de homoseksuele voetballer. Daarvoor is nu een samenhangend beleid nodig. Denk aan de scholing van jeugdtrainers en aan een harde aanpak van homofobe uitlatingen. Woorden als 'kankerhoer' tolereren we steeds minder, dus is het logisch om ook gericht actie te ondernemen tegen 'vuile homo'. We eisen verder de bescherming van rolmodellen en een krachtig voorbeeldgedrag van professionele spelers, bestuurders en trainers. Dit kost weinig, maar heeft wel een groot effect.

Wij dromen van een spits die in de WK finale onsterfelijk wordt omdat hij het winnende doelpunt maakt. Deze held wordt toegejuicht door twee miljard toeschouwers, die het feit dat hij toevallig op mannen valt voor kennisgeving aannemen.